

شماره: ۶۷۷۹۶۲۰۱
تاریخ: ۱۹/۱۰/۸۹
پیوست:

دفتر وزیر

مدیران محترم هیئت مدیران

✓ کلیه معاونتها، شرکتهای مادرتخصصی، شرکت های زیرمجموعه و مراکز آموزشی و پژوهشی وزارت نیرو

باسلام.

به پیوست نظام نامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق ابلاغ می گردد. انتظار می رود با انجام فعالیتهای هماهنگ در چارچوب این نظام نامه، هدایت منسجمی در نیل به اهداف، سیاستها و اجرای برنامه های اصلاح الگوی مصرف در حوزه صنعت آب و برق صورت پذیرد.

محمد مجید نامجو
وزیر نیرو

دستی

مدیران محترم حوزه معاونت

حوزه اقدام مصرف

دستی
۱۰/۱۰/۸۹

فهرست

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	▪ مقدمه
۱	۱- اهداف
۲	۲- محدوده اجرا
۲	۳- مسئولیت‌ها
۳	۴- اصول و ساختار
۳	۴-۱- تعاریف
۴	۴-۲- ساختار
۴	۴-۳- ارکان
۵	۴-۴- شرح وظایف ارکان
۱۰	۵- اسناد مرتبط
۱۰	۶- بازنگری
۱۰	گردآورندگان سند
۱۱	کنترل سند

مدیریت عرضه و تقاضا

شماره سند: ۱-نس-ام-م-عت
تاریخ تنظیم: ۱۳۸۹/۹/۲۷
شماره تجدید نظر: -
تاریخ تجدید نظر: -

نظام‌نامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق

■ مقدمه

اصلاح الگوی مصرف کالاها و خدمات از موضوعاتی است که امروزه بیش از پیش مورد توجه و تاکید قرار دارد. در این راستا در تاریخ ۱۵ تیرماه ۱۳۸۹ سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف توسط مقام معظم رهبری ابلاغ گردید. این نظام‌نامه با هدف تعریف نقش‌ها و مسئولیت‌های واحدهای مختلف در مجموعه وزارت نیرو به منظور اجرای پیاده سازی این سیاست‌ها در صنعت آب و برق ابلاغ می گردد.

۱- اهداف:

۱-۱- اهداف اساسی:

هدف این نظام نامه عبارت است از انسجام بخشی و ایجاد هماهنگی‌های لازم در سطوح سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و اقدامات عملیاتی به منظور اصلاح الگوی مصرف در مراحل مختلف تولید، انتقال، توزیع و مصرف نهایی آب و برق از طریق:

۱-۱-۱- اصلاح فرهنگ مصرف فردی، اجتماعی و سازمانی آب و برق، ترویج فرهنگ صرفه جویی و مقابله با اسراف با استفاده از ظرفیت‌های فرهنگی، آموزشی و هنری و رسانه ها به ویژه رسانه ملی.

۱-۱-۲- آموزش همگانی الگوی مصرف مطلوب آب و برق.

۱-۱-۳- توسعه و ترویج فرهنگ بهره‌وری در صنعت آب و برق با ارائه و تشویق الگوهای موفق در این زمینه و با تاکید بر شاخص های کارآمدی، مسئولیت پذیری، انضباط و رضایت‌مندی.

۱-۱-۴- پیشگامی واحدهای آب و برق شرکت‌های زیرمجموعه در رعایت الگوی مصرف آب و برق.

۱-۲- اهداف فرعی:

■ هماهنگی در نحوه تدوین سیاست‌ها و برنامه‌های عملیاتی اصلاح الگوی مصرف و روند پیاده‌سازی آنها با توجه به منابع در دسترس.

مدیریت عرضه و تقاضا

شماره سند: ۱-ن س/م-معت
تاریخ تنظیم: ۱۳۸۹/۹/۲۷
شماره تجدید نظر: -
تاریخ تجدید نظر: -

نظامنامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق

- تعیین نقش هر یک از نقش آفرینان (ستاد، شرکت های مادر تخصصی و شرکت های زیرمجموعه و مراکز آموزشی و پژوهشی) در اقدامات، فعالیت ها و برنامه های منجر به کاهش مصرف.
- اولویت بخشی به فعالیت های صرفه جویی با شناخت محورهای مورد نیاز مصرف کنندگان، راه حل های اجرایی در کاهش، ارائه خدمات در اجرا، تدوین سیاست های حمایتی، ترغیب و تشویق صرفه جویی در مصرف.
- بکارگیری ابزارهای مدیریت تقاضا و بهینه سازی مصرف انرژی و بهره گیری تخصصی در استفاده از فن آوری های جدید با توجه به شناخت محیط های داخلی و بیرونی.
- حمایت از تشکلهای مردم نهاد در امر ساماندهی منابع اطلاعات تخصصی و اطلاع رسانی در راستای زمینه سازی ارتقای سطح دانش و فرهنگ مصرف بهینه انرژی و آب.
- مشارکت در آموزش اصول و روش های بهینه سازی مصرف آب و برق در کلیه پایه های آموزش عمومی و آموزش های تخصصی دانشگاهی.

۲- محدوده اجرا:

- حوزه ستادی وزارت نیرو
- شرکت های مادر تخصصی
- شرکت های زیرمجموعه
- موسسات آموزشی و پژوهشی وزارت نیرو

۳- مسئولیت ها:

مسئولیت اجرای این نظامنامه برعهده معاونت های ستادی، مدیران عامل شرکت های مادر تخصصی و شرکت های زیرمجموعه و روسای مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی وزارت نیرو است.

مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این نظامنامه به عهده معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی وزیر نیرو است.

۴- اصول و ساختار:

۴-۱- تعاریف:

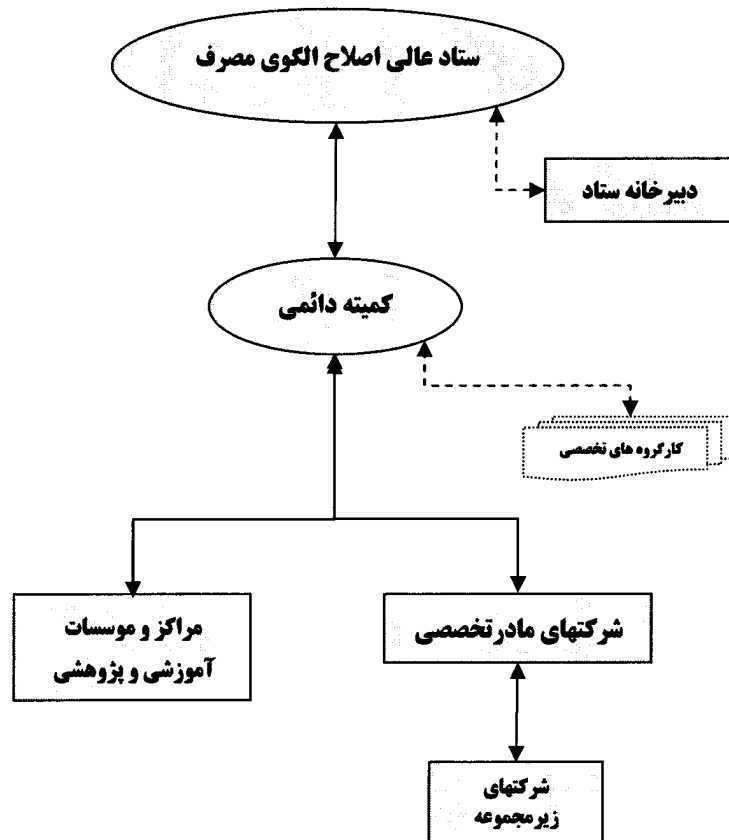
- حوزه ستادی: منظور حوزه ستادی وزارت نیرو است.
- ستاد عالی : منظور ستاد عالی پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق است.
- اصلاح الگوی مصرف آب و برق : کلیه اقدامات، فعالیت ها و برنامه های عملیاتی منجر به کاهش مصرف در مراحل تولید، انتقال، توزیع و مصرف نهایی آب و برق.
- شرکت های مادر تخصصی: منظور شرکت های مادر تخصصی توانیر، مدیریت منابع آب ایران، مهندسی آب و فاضلاب کشور و ساتکاب است.
- شرکت های زیرمجموعه: منظور شرکت هایی است که کلیه یا بخشی از سهام آنها متعلق به شرکت های مادر تخصصی می باشد.
- مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی: منظور پژوهشگاه نیرو، دانشگاه صنعت آب و برق، موسسه آموزش عالی علمی کاربردی صنعت آب و برق، موسسه تحقیقات آب و موسسه آموزش تحقیقات مدیریت می باشد.
- کمیته دائمی: کمیته ای ذیل ستاد عالی است که مسئولیت اساسی آن پیشنهاد سیاست ها، برنامه ها و پایش اجرایی آنها و ارائه گزارش های عملکردی است.
- کارگروه های تخصصی : کارگروه های تخصصی حسب ضرورت برای انجام وظایف مشخص مورد نظر کمیته دائمی برای مدت معین تشکیل می شوند. احکام اعضای کارگروه ها توسط معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی صادر خواهد شد.

مدیریت عرضه و تقاضا

شماره سند : ۱-سن-ام-م-م-ع
تاریخ تنظیم : ۱۳۸۹/۹/۲۷
شماره تجدید نظر: -
تاریخ تجدید نظر: -

نظام‌نامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه
اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق

۴-۲- ساختار:

۴-۳- ارکان:

ارکان این نظام‌نامه به شرح زیر می باشد:

- ستاد عالی
- کمیته دائمی
- معاونین وزیر (بخش آب، برق و برنامه‌ریزی)
- شرکتهای مادر تخصصی
- مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی
- شرکتهای زیر مجموعه
- دبیرخانه ستاد

مدیریت عرضه و تقاضا

شماره سند : ۱-ن س-ام-م-ع ت
تاریخ تنظیم : ۱۳۸۹/۹/۲۷
شماره تجدید نظر: -
تاریخ تجدید نظر: -

نظام نامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه
اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق

۴-۴- شرح وظایف ارکان

۴-۴-۱- ستاد عالی:

این ستاد مرجع تصویب اهداف، استراتژی‌ها، سیاست‌ها، برنامه‌ها و بودجه‌های مرتبط با برنامه‌های اصلاح الگوی مصرف آب و برق و نظارت عالی بر حسن اجرای آن‌ها بوده و اعضای آن عبارتند از:

- وزیر نیرو
- رئیس ستاد
- معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی
- دبیر ستاد
- معاون امور آب و آبفا
- عضو ستاد
- معاون امور برق و انرژی
- عضو ستاد
- معاون امور تحقیقات و منابع انسانی
- عضو ستاد
- مدیرعامل شرکت توانیر
- عضو ستاد
- مدیرعامل شرکت مدیریت منابع آب
- عضو ستاد
- مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب کشور
- عضو ستاد
- مدیرعامل شرکت ساتکاب
- عضو ستاد
- مدیرکل دفتر بررسی‌های اقتصادی و امور مجامع
- عضو ستاد
- مدیرکل دفتر روابط عمومی
- عضو ستاد

تبصره ۱: احکام کلیه اعضا توسط مقام عالی وزارت صادر می‌شود.

تبصره ۲: جلسات ستاد حداقل دو مرتبه در سال تشکیل می‌گردد و بنا به ضرورت به پیشنهاد دبیرخانه ستاد جلسات فوق‌العاده برگزار خواهد شد.

تبصره ۳: ستاد می‌تواند حسب مورد از صاحب نظران در حوزه‌های مرتبط با مدیریت عرضه و تقاضا و اصلاح الگوی مصرف آب و برق جهت شرکت در جلسات دعوت نماید.

تبصره ۴: دبیرخانه ستاد در دفتر بررسی‌های اقتصادی و امور مجامع مستقر است. این دبیرخانه وظایف زیر را برعهده دارد:

مدیریت عرضه و تقاضا

شماره سند: ۱-ن س الم-معت
تاریخ تنظیم: ۱۳۸۹/۹/۲۷
شماره تجدید نظر: -
تاریخ تجدید نظر: -

نظام‌نامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق

- هماهنگی در برگزاری جلسات ستاد عالی، کمیته دائمی و کارگروه‌های تخصصی حسب مورد.
  - تنظیم و ارائه نظرات و پیشنهادات کمیته دائمی در خصوص اهداف، استراتژی‌ها، سیاست‌ها، برنامه‌ها، بودجه و گزارش‌های عملکرد به ستاد عالی.
  - ابلاغ مصوبات ستاد به واحدهای ذیربط.
  - انجام سایر وظایف دبیرخانه‌ای ستاد.
- ۴-۲- کمیته دائمی:
- این کمیته در فواصل یک ماهه در طول سال تشکیل جلسه می‌دهد و عمده مسئولیت آن در آماده‌سازی طرح‌ها عبارت است از:
- پیشنهاد سیاست‌های اصلاح الگوی مصرف به ستاد عالی
  - پیشنهاد برنامه‌های میان مدت اصلاح الگوی مصرف به ستاد عالی
  - پیشنهاد برنامه‌های عملیاتی سالانه اصلاح الگوی مصرف به ستاد عالی
  - پیشنهاد بودجه سالانه برنامه‌ای اصلاح الگوی مصرف به ستاد عالی
  - پایش مستمر اجرای سیاست‌ها، برنامه‌ها و بودجه سالانه
  - ارائه گزارش‌های دوره‌ای و سالانه به ستاد عالی
  - اطلاع رسانی عمومی سیاست‌ها، برنامه‌ها، اقدامات و دستاوردهای صنعت آب و برق در زمینه اصلاح الگوی مصرف
  - تشکیل گروه‌های تخصصی مورد نیاز و بکارگیری ظرفیت آنها در تحقق اهداف نظام‌نامه
  - تنظیم تعاملات و همکاری‌های وزارت نیرو با مراجع و دستگاه‌های بیرونی در حوزه اصلاح الگوی مصرف
- این کمیته دارای اعضای زیر است:

رئیس کمیته

▪ معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی

مدیریت عرضه و تقاضا

شماره سند: ۱-ن س-الم-م-عت
تاریخ تنظیم: ۱۳۸۹/۹/۲۷
شماره تجدید نظر: -
تاریخ تجدید نظر: -

نظام‌نامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه
اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق

- مدیر عامل شرکت مادر تخصصی توانیر عضو کمیته
- مدیر عامل شرکت مادر تخصصی مدیریت منابع آب ایران عضو کمیته
- مدیر عامل شرکت مادر تخصصی مهندسی آب و فاضلاب کشور عضو کمیته
- مدیرکل دفتر بررسی های اقتصادی و امور مجامع دبیر کمیته
- مدیرکل دفتر بهبود بهره‌وری و اقتصاد برق و انرژی عضو کمیته
- مدیرکل دفتر بهبود بهره‌وری و اقتصاد آب و آبفا عضو کمیته
- مدیرکل دفتر توسعه مدیریت و تحول اداری عضو کمیته
- مدیر کل دفتر روابط عمومی عضو کمیته

کارگروه‌های تخصصی نیز حسب ضرورت برای انجام وظایف مشخص مورد نظر کمیته دائمی برای مدت معین تشکیل می شوند. احکام اعضای کارگروه‌ها توسط معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی صادر خواهد شد. در این کارگروه‌ها حسب مورد از صاحب نظران در حوزه‌های مرتبط (مدیریت عرضه و تقاضا و اصلاح الگوی مصرف آب و برق) جهت شرکت در جلسات دعوت بعمل می آید.

تبصره ۵: احکام اعضای کمیته دائمی توسط معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی برای مدت دو سال صادر می شود.

۴-۳-۴- معاونت برق و انرژی :

معاون برق و انرژی موظف است ضمن اتخاذ کلیه تدابیر لازم نسبت به تحقق صرفه جویی در مصرف برق و انرژی با اعمال مجموعه‌ای متعادل از اقدامات قیمتی و غیرقیمتی به منظور کاهش مستمر «شاخص شدت انرژی» کشور به حداقل دو سوم میزان کنونی تا پایان برنامه پنجم توسعه و به حداقل یک دوم میزان کنونی تا پایان برنامه ششم توسعه با اولویت‌های زیر اقدام نماید:

- اولویت دادن به افزایش بهره‌وری در تولید، انتقال و توزیع مصرف برق و انرژی در ایجاد ظرفیت‌های جدید تولید انرژی.
- انجام مطالعات جامع و یکپارچه سامانه برق و انرژی کشور به منظور بهینه سازی عرضه و تقاضای مصرف برق و انرژی.

مدیریت عرضه و تقاضا

شماره سند: ۱-سن-الم-معت
تاریخ تنظیم: ۱۳۸۹/۹/۲۷
شماره تجدید نظر: -
تاریخ تجدید نظر: -

نظام نامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق

- تدوین برنامه ملی بهره وری برق و انرژی و اعمال سیاست های تشویقی نظیر حمایت مالی و فراهم کردن تسهیلات بانکی برای اجرای طرح های بهینه سازی مصرف و عرضه برق و انرژی و شکل گیری نهادهای مردمی و خصوصی برای ارتقاء کارایی برق و انرژی.
  - پایش شاخص های کلان عرضه و تقاضای برق و انرژی با ساز و کار مناسب.
  - بازنگری و ارائه پیشنهادات در تصویب و اصلاح قوانین و مقررات مربوط به عرضه و تقاضای مصرف برق و انرژی، تدوین و اعمال استانداردهای اجباری ملی برای تولید و واردات کلیه وسایل و تجهیزات انرژی بر.
  - تقویت نظام نظارت بر حسن اجرای آنها و الزام تولیدکنندگان به اصلاح فرآیندهای تولیدی انرژی بر.
  - افزایش بازدهی نیروگاه ها، متنوع سازی منابع تولید برق و افزایش سهم انرژی های تجدیدپذیر و نوین.
  - تلاش برای گسترش تولید برق از نیروگاه های تولید پراکنده، کوچک مقیاس و پربازده برق و تولید همزمان برق و حرارت.
- ۴-۴-۴- معاونت آب و آبفا:**
- معاون آب و آبفا موظف است ضمن اتخاذ کلیه تدابیر لازم نسبت به تحقق مشارکت در ارتقاء بهره وری و نهادینه شدن مصرف بهینه آب در تمام بخش ها به ویژه بخش کشاورزی با اولویت های زیر اقدام نماید:
- طراحی، تدوین و اجرای سند ملی الگوی مصرف آب در بخش های مختلف و به هنگام سازی آن.
  - اعمال سیاست های تشویقی و حمایتی از طرح های بهینه سازی استحصال، نگهداری، بهره برداری و مصرف آب.
  - تدوین و اعمال استانداردها و ضوابط لازم برای کاهش ضایعات آب، پایش کیفیت منابع آب و جلوگیری از آلودگی آبها.

مدیریت عرضه و تقاضا

شماره سند: ۱-ن س-ام-م-ع ت
تاریخ تنظیم: ۱۳۸۹/۹/۲۷
شماره تجدید نظر: -
تاریخ تجدید نظر: -

نظام نامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق

- اصلاح الگوی کشت و اعمال شیوه های آبیاری کارآمدتر، ایجاد سامانه های بهینه تامین و توزیع آب شرب و بهینه سازی تخصیص و مصرف آب در بخش تولید براساس ارزش راهبردی و اقتصادی بیشتر.
- برنامه ریزی برای استفاده مجدد و بازچرخانی آب.
- تدوین و اجرای برنامه های عملیاتی مناسب برای ایجاد تعادل بین منابع و مصارف آب به ویژه در سفره های زیرزمینی دارای تراز منفی و اعمال مدیریت خشکسالی و سیل، سازگار با شرایط اقلیمی.
- ۴-۴-۵- معاونت برنامه ریزی و امور اقتصادی :
  - حداکثرسازی ارزش افزوده و منافع ناشی از سرمایه های انسانی، اجتماعی و مادی در صنعت آب و برق.
  - استقرار نظام بودجه ریزی عملیاتی و بهبود فرآیند تخصیص منابع صنعت آب و برق با رویکرد افزایش بهره وری
  - استقرار نظام ارزیابی برنامه ای با اتخاذ رویکردی نتیجه گرا و اجرای حسابرسی عملکرد در شرکت های دولتی.
  - ارائه پیشنهادهای لازم جهت اصلاح قوانین و مقررات، روش ها، ابزارها و فرآیندهای اجرایی.
  - تنظیم آئین نامه ها و دستورالعمل های مورد نیاز جهت پیشنهاد به ستاد عالی
- ۴-۴-۶- شرکت های مادر تخصصی:
  - نظارت بر اجرای مصوبات ستاد عالی در شرکت های زیرمجموعه
  - همکاری و تعامل با کمیته دائمی
  - ارائه گزارش های دوره ای مستمر (سه ماهه) از عملکرد فعالیت های مرتبط
- ۴-۴-۷- مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی:
  - اجرای مصوبات ستاد عالی

مدیریت عرضه و تقاضا

شماره سند : ۱-ن س/م-معت
تاریخ تنظیم : ۱۳۸۹/۹/۲۷
شماره تجدید نظر: -
تاریخ تجدید نظر: -

نظامنامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه
اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق

- همکاری با دبیرخانه در زمینه مصوبات ستاد عالی
- ارائه گزارش های دوره ای از عملکرد فعالیت های مرتبط
- ۴-۴-۸- شرکت های زیرمجموعه:
- اجرای مصوبات ستاد عالی
- گزارش دهی منظم از اقدامات و دستاوردهای مرتبط

۶- اسناد مرتبط

- ۱- سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف ابلاغی مقام معظم رهبری
- ۲- سیاست های کلی مرتبط در برنامه پنجم توسعه کشور
- ۴- مصوبه آب شرب و برق سال ۱۳۸۸

۷- بازنگری:

این نظامنامه در ۷ بند و ۵ تبصره به تصویب رسیده و بازنگری آن با پیشنهاد کمیته دائمی، تصویب ستاد عالی و ابلاغ وزیر نیرو میسر خواهد بود.

▪ گردآوردگان:

ردیف	نام و نام خانوادگی	پست سازمانی
۱	داود منظور	معاون برنامه ریزی و امور اقتصادی
۲	حجت اله سوری	سرپرست دفتر بررسی های اقتصادی
۳	حمیدرضا مافی	رئیس گروه مطالعات دفتر بررسی های اقتصادی
۴	علی اکبر احمدی	کارشناس دفتر توسعه مدیریت و تحول اداری

مدیریت عرضه و تقاضا

شماره سند : ۱-ن س/م-معت
تاریخ تنظیم : ۱۳۸۹/۹/۲۷
شماره تجدید نظر: -
تاریخ تجدید نظر: -

نظامنامه پیاده سازی سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری در زمینه
اصلاح الگوی مصرف در صنعت آب و برق

■ کنترل سند:

۱- صدور سند

مهر و امضا	<ul style="list-style-type: none"> سند با ضوابط آئین نامه تولید، بهره برداری و بازنگری اسناد اداری مطابقت دارد. نام و نام خانوادگی کنترل کننده: علی جمالی سمت: مدیر کل دفتر توسعه مدیریت و تحول اداری
------------	---

۲- دریافت سند و کنترلهای لازم

مهر و امضا	<p>نام سازمان: ..... تاریخ دریافت سند: .....</p> <ul style="list-style-type: none"> سند از نظر شکلی (تعداد اوراق، خوانایی و ...) کامل است. سند در فرمهای مربوطه ثبت گردید. اسناد منسوخ و یا بی اعتبار مرتبط ابطال گردید. <p>نام و نام خانوادگی کنترل کننده: ..... سمت: .....</p>
------------	---

۳- بهره برداری

مهر و امضا	<p>نام واحد سازمانی: .....</p> <ul style="list-style-type: none"> دریافت سند: ..... تاریخ: ..... خاتمه دوره اجراء: ..... تاریخ: ..... <p>نام و نام خانوادگی دریافت کننده: ..... سمت: .....</p>
------------	--

۴- ابطال سند

مهر و امضاء	<p>این سند در تاریخ: ..... به استناد: .....</p> <p>ابطال گردید. ....</p> <p>نام و نام خانوادگی ابطال کننده: ..... سمت: .....</p>
-------------	--